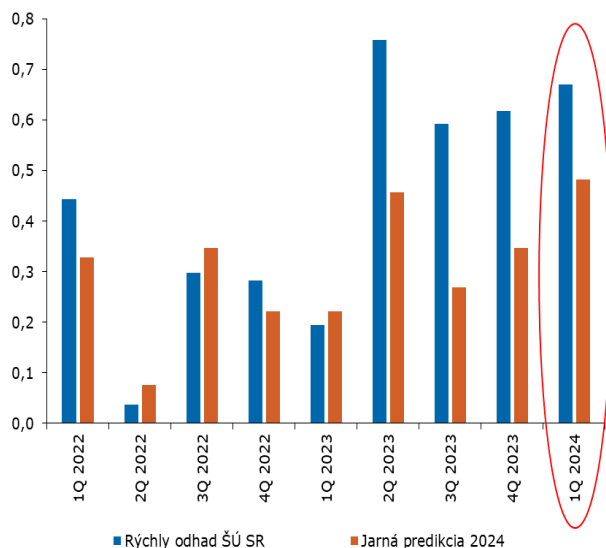

Flash odhad HDP a zamestnanosti: Ekonomika prekvapivo zrýchlila rast, zamestnanosť ovplyvnili predčasné dôchodky

Slovenská ekonomika pokračovala v svižnom raste aj začiatkom aktuálneho roka, keď vzrástla o 0,7 % medzištvrtročne. Pomohlo jej zrejme dlho očakávané oživenie spotreby a pokračovanie nízkych dovozov. Oproti predchádzajúcemu štvrtroku zamestnanosť zaznamenala pokles o 0,3 %.

Domácnosti si po roku obmedzovania spotreby mohli začať dovoliť zľahka zvyšovať svoje výdavky a podporiť tak ekonomiku začiatkom roka (graf 1). So zmierňovaním inflácie tlak na peňaženky domácností postupne slabol. Niekoľko mesačný nárast reálnej mzdy umožnil popri dopĺňaní úspor aj trocha viac míňať, no opatrnosť pravdepodobne stále pretrváva. Na druhej strane, slabý zahraničný dopyt sťahoval slovenský priemysel, ktorého výkon sa znižoval naprieč takmer všetkými odvetviami. Investičná aktivita by sa mala vrátiť na štandardné úrovne a nemala by prispievať k rastu ekonomiky tak výrazne ako koncom minulého roka.

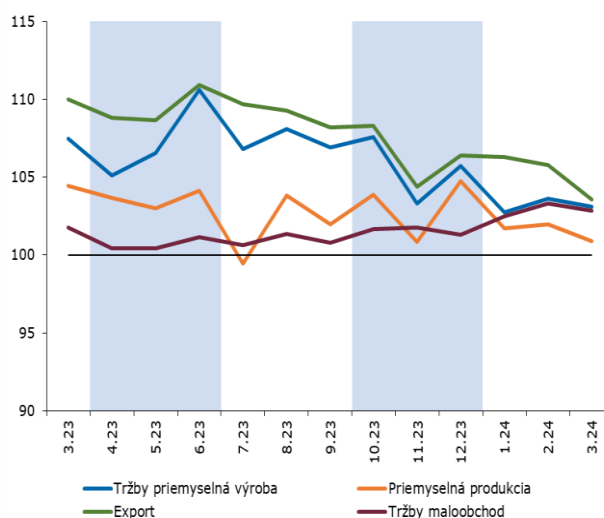
Graf 1: Vývoj reálneho HDP a predikcia NBS (medzištvrtročná zmena v %, s. o.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Poznámka: Rýchly odhad na základe spresnených údajov HDP zverejnených v apríli 2024.

Graf 2: Vývoj mesačných ukazovateľov (index 4. Q 2019 = 100, s. c., s. o.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku meny, štatistiky a výskumu (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici ÚMS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

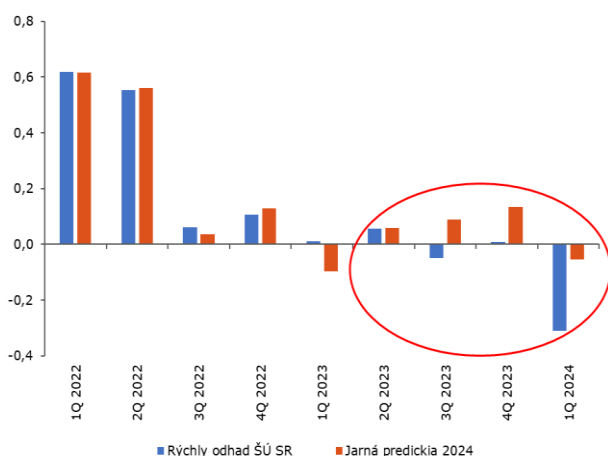
Zmierňovanie inflácie odľahčilo napäté rozpočty domácností a umožnilo očakávané oživenie spotreby. Spomaľovanie rastu cien pociťovali ľudia vo svojich peňaženkách už pár mesiacov, napriek tomu zostávali ešte opatrní. K zvýšeniu výdavkov sa odhodlali až tento rok. Vklady naznačujú, že pokračovalo aj dopĺňanie úspor a tak oživenie spotreby mohlo byť zatiaľ pozvoľné.

Nepriaznivá situácia v okolitých krajinách dobehla slovenských exportérov, ktorých výkon sa od začiatku roka znižoval (graf 2). Ochladenie dopytu bolo cítiť vo väčšine priemyselných odvetví. Automobilový priemysel okrem toho pravdepodobne ovplyvnili aj mierne problémy s dodávkami a príprava na novú výrobu.

Utlmený priemysel a nižšie investície udržali dovozy na nižšej úrovni a saldo zahraničného obchodu bolo aj začiatkom roka pozitívne. Dostupné údaje naznačujú, že firmy na produkciu použili pravdepodobne aj zásoby. Dovozná náročnosť sa postupne vracala na úroveň pred obdobia problémov s dodávkami.

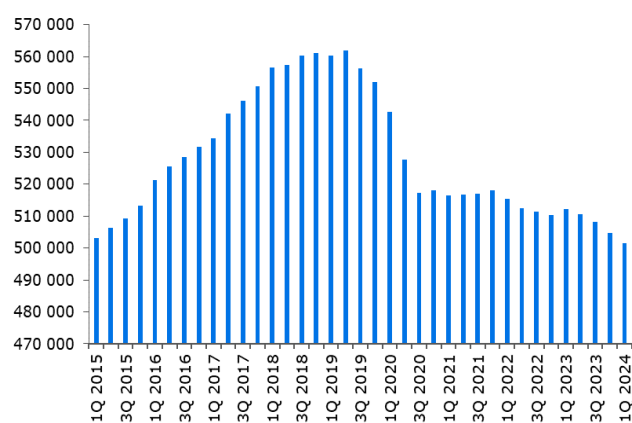
Na trhu práce sa podľa očakávaní prejavili zvýšené odchody zamestnancov do predčasných dôchodkov. Zamestnanosť začiatkom roka 2024 zaznamenala najvyšší medzištvrtročný pokles od 1. štvrtroka 2021 (graf 3). Odchod vysokého počtu skúsených zamestnancov mimo trhu práce ešte viac skomplikoval už i tak zložitú situáciu na trhu práce. Okrem toho prísna menová politika, spomaľovanie ekonomickej aktivity u našich obchodných partnerov a exportu sa naďalej prejavuje pokračujúcim poklesom počtu pracujúcich predovšetkým v priemysle (graf 4).

Graf 3: Vývoj zamestnanosti a predikcia NBS (medzištvrtročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Graf 4: Počet pracujúcich v priemysle, priemer za štvrtrok (v osobách, mesačná zamestnanosť za vybrané odvetvia)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Viera Mráziková, Michal Doliak
analytici@nbs.sk